

Shasayan

YAZI ODASI

SELİM İLERİ

'Sait Faik İçin'

Öğretmenimiz **Tahir Alangu**'nun hazırladığı bir kitap var: Sait Faik İçin. 1956 yılında yayımlanmış; Yeditepe Yayınları'nın verimi bu kitap demek ki kırk bir yaşında.

Kapak kompozisyonu bir şair ressamın imzasını taşıyor: **Metin Eloğlu**. Deniz, yakamoz ışıltıları, sanki şişe içinde kırmızı balıklar...

Aslında kötü kâğıda basılmış, kapak kartonu hayli ucuz, baskısı şöyle-böyle bir kitap. Ama sevimliliğine, sıcaklığına, sonra 'artistik' inceliğine diyecek yok.

Altbaşlığını da vereyim: "Bir biyografi ve basında çıkmış yazılardan seçmeler."

Kitabı ne zaman edinmiştim? Hatırlayamadım. O la ki ilk gençlik yıllarımdan kalma. Ortaokul-lise dönemimde yaz boyu her gün Kapalıçarşı'dan geçip Sahafılar'a kavuştuğum zaman diliminden. Öyleyse, onu 'ele geçireli' en az otuz yıl geçmiş, belki otuz beş.

Yeditepe Yayınları ellili, altmışlı yıllarda birbirinden güzel eserler armağan etmiş Türk okuruna. Bu eserlerin bazıları kitaplığımda 'saklı' durur.

Örnekse Ege'nin Dibi. **Halikarnas Balıkcısı**'nın öyküleri, resimleyen de Halikarnas Balıkcısı. Yeditepe Yayınları Türk yazarlarının eserlerine ressamlarımızdan o eserler için resimler katardı. Büyük güzellikti. Halikarnas Balıkcısı'nın kendi öyküleri için yaptığı karakalem, çinimüreккеbi çalışmalarına bakakalıyorsunuz...

Oktay Akbal'dan Bizans Definesi, **Kemal Bilbaşar**'dan Pembe Kurt: İkisinde de unutulmaz öyküler. Necatigil'in Evler'i ilk kez Yeditepe'de yayımlanmış...

Öyle sanıyorum ki o dönem çağdaş Türk edebiyatının hem en verimli, hem de en 'kalıcı' dönemiymiş. Andığım eserlerin hangisi silinmiştir, ya da silinip gidecektir?

Sözkonusu dönemin yaygın edebiyat anlayışını **Sait Faik** özetliyor; kitabın ilk sayfasında alıntılanmış:

"Edebi eserler insanı yeni ve mesut, başka iyi ve güzel bir dünyaya götürmeye yardım etmiyorlarsa neye yarar?"

Evet, neye yarar?

Altıncı sayfada **Erdal Öz**'ün Sait Faik'i betimleyen bir portre çalışması var. Yedinci sayfada Yeditepe Yayınları -herhalde **Hüsamettin Bozok**- kitabın ereğini dile getiriyor:

"Bu çeşit anma kitapları bizde de yavaş yavaş bir edebiyat geleneği haline gelmektedir. Avrupa'daki benzerlerine erişebildiğimizi iddia etmemekle beraber, bu kitapların, tek kişi tarafından yapılmış araştırmalar yanında, birçok kimselerin düşüncelerini toplaması bakımından ayrı bir değeri ve çeşnisi olduğunu söylebiliriz. Öte yandan gelecekteki araştırmacılar için bazan bir kaynak, çok defa vakit kazandırıcı bir hareket noktası işini de görebilir."

İnanç ve temenni sözkonusu: Gelecekte araştırmacıların Sait Faik'i enine boyuna irdeleyecekleri umuluyor; böylesi eserlere andığım kitabın hız kazandıracağı sanılmakta.

Aradan geçen kırk yıl içinde Sait Faik'i ancak bir iki yazarımız kıyısından köşesinden inceledi. Bence onun dünyasını, yaşamı alımlayışını gerçekten yansıtabilmiş çok az çalışma var. Dahası, yeni kuşaklar Sait Faik'i hemen hiç tanımıyorlar.

İnanç da, temenni de çöküp gitmiş.

Oysa ellilerin Türkiye'sinde, Demokrat Parti'nin 'ruhu'yla tam bir koşutluk göstermese de, edebiyat hâlâ ön plandadır. Hatta Demokrat Parti yandaşı dergiler bile edebiyata adamakıllı saygı göstermektedir: Haftalık Hayat mecmuası **Halide Edib**'in ya da **Refik Halid**'in yeni romanlarını tefrika etmekten 'gurur' duymaktadır...

Sait Faik'e gelince, hayli genç ölümü, eski ustaları da üzmüş. Modern edebiyata pek açık sayılamayacak Refik Halid şöyle demiş:

"Dünyayı ve insanları çok sevdiğim halde bu muhabbeti Sait Faik kadar tatlılıkla ve kendime mahsus bir şefkatle belirtemediğimi biliyorum."

Günümüzde bu soy 'sevgi, hayranlık' sözlerine ender rastlanılıyor.

Herkesin birbirini neredeyse silmek istediği, ustalarını okumaya tenezzül etmediği edebiyat ortamımızda ve silinen, yıldızı söndürülen edebiyatımızda bu kitap bugün iç yakıyor.

Takvimde İz Bırakan:

"Ve yine bir bin dokuz yüz bilmem kaçta sizi kimseler hatırlamayacaktır. Yaşasın edebiyat!" Sait Faik, Dergi gazetesi, 1949.

